

Pismo wydawane przez KPK i Poznański Park Naukowo - Technologiczny Fundacji UAM ze środków Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Drodzy Czytelnicy,

Zapewne część z Państwa planuje już sezon urlopowy, ale zanim nadejdzie oczekiwane lato, pozwólcie się Państwo zaprosić do Poznania, gdzie tradycyjnie już w czerwcu odbędzie się salon Nauka dla Gospodarki w ramach Międzynarodowych Targów Poznańskich Innowacje-Technologie-Maszyny 2006 (więcej szczegółów obok).

W kilku poprzednich wydaniach Grantów publikowaliśmy różne statystyki podsumowujące dotychczasowe uczestnictwo polskich jednostek w 6. Programie Ramowym. W aktualnym numerze zamieszczamy artykuł, w którym autorzy – Dyrektor KPK, Andrzej Siemaszko i ekspert KPK, Jerzy Supel, dokonują oceny udziału Polski w Programach Ramowych UE (strona 3 biuletynu). Wynika z niej jednoznacznie, iż niezbędny jest wzrost wydatków na badania i rozwój w Polsce, gdyż w przeciwnym wypadku nasze zespoły badawcze i przedsiębiorstwa będą ledwo zauważalne w konsorcjach projektowych finansowanych z 7. Programu Ramowego. A program ten ruszy już niebawem, w Polsce jego uroczyste otwarcie nastąpi w listopadzie br., warto zatem wykorzystać ten czas na przygotowanie się do pierwszych konkursów, aby mimo niesprzyjających wiatrów dotrzeć do celu w czołówce europejskiej stawki.

Jako że kolejny numer Grantów ukaże się dopiero we wrześniu, życzę Państwu wiele słońca i prawdziwego odpoczynku. Niech te dwa miesiące wakacji dodadzą nam tyle energii, żeby starczyło jej na skuteczne aplikowanie o środki z 7.PR już w pierwszych miesiącach jego trwania!

Ewa Kocińska, Redaktor Wiadomości KPK-GE

Otwarcie 7.PR w Polsce

Krajowy Punkt Kontaktowy Programów Badawczych UE zaprasza na Konferencję otwierającą 7. Program Ramowy Badań i Rozwoju Technologicznego UE w Polsce, która odbędzie się w Warszawie w dniach 8-9.11.2006r. Szczegóły wkrótce na stronie: www.kpk.gov.pl.

Wyniki konkursu na Punkty Kontaktowe w Polsce

Sieć KPK w 2006r.

Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego ogłosiło wyniki konkursu na dofinansowanie działań wspomagających uczestnictwo w 6. Programie Ramowym UE w 2006r. Środki finansowe przyznano 76 instytucjom, w tym 9 Regionalnym Punktom Kontaktowym koordynującym konsorcja w regionach oraz 19 punktom działającym przy Polskich Platformach Technologicznych. Wykaz jednostek naukowych i innych uprawnionych podmiotów pełniących funkcję punktów kontaktowych, którym przyznano dofinansowanie znajduje się na stronach MNiSW pod adresem: www.6pr.pl oraz na stronie 2 biuletynu.

W numerze m.in.:

- Ocena udziału Polski w Programach Ramowych **str. 3**
- Konferencje i szkolenia **str. 4**
- Wiadomości z regionów **str. 6-7**

Targi w Poznaniu

Nauka dla Gospodarki 2006

Międzynarodowe Targi Innowacje-Technologie-Maszyny 2006 odbędą się w dniach 19-22 czerwca 2006r. w Poznaniu.

W pierwszym dniu Targów, 19 czerwca br., w godzinach od 11.00 do 14.00 w sali World Trade Center (pawilon 5) zapraszamy na konferencję zatytułowaną „Komerjalizacja wyników prac badawczych szansą dla polskiej gospodarki”. Organizatorami są: Poznański Park Naukowo-Technologiczny Fundacji UAM, Krajowy Punkt Kontaktowy Programów Badawczych Unii Europejskiej oraz Międzynarodowe Targi Poznańskie Sp. z o.o. Wśród zaproszonych prelegentów znaleźli się: Piotr Woźniak, Minister Gospodarki, Prof. Krzysztof Kurzydłowski, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Prof. Jerzy Buzek, Poseł Parlamentu Europejskiego, dr Wojciech Ratyński, Prezes Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych Naczelnej Organizacji Technicznej, Henryka Bochniarz, Prezydent Polskiej Konfederacji Pracodawców Polskich, Prof. Jerzy Woźnicki, Przewodniczący Zespołu ds. opracowania kodeksu współpracy nauki z gospodarką, Aneta Wilmańska, Z-ca Dyrektora Departamentu Zarządzania Programem Wzrostu Konkurencyjności Przedsiębiorstw w Ministerstwie Gospodarki.

Kolejnego dnia Targów, 20 czerwca br., odbędą się kolejne konferencje: „Polska-Ukraina: współpraca w dziedzinie innowacji i rozwoju regionów” w godz.10-14 w paw. 14 A, I piętro, wejście północne. Organizatorami są: Ministerstwo Polityki Przemysłowej Ukrainy, Punkt Kontaktowy Polskich Regionów na Ukrainie oraz Stowarzyszenie Organizatorów Ośrodków Innowacji i Przedsiębiorczości w Polsce. A w Pawilonie 14B, sala A, odbędzie się Dzień Informacyjny na temat transportu w Programach Ramowych UE pt.: „Unia wspiera transport. Europejskie projekty drogą do rozwoju Twojej firmy”. Spotkanie jest organizowane przez Poznański Park Naukowo-Technologiczny Fundacji UAM w ramach inicjatywy europejskiej TransSMEs. Ponadto Instytut Podstawowych Problemów Techniki PAN, Krajowy Punkt Kontaktowy Programów Badawczych Unii Europejskiej, Polskie Platformy Technologiczne, Punkt Kontaktowy Polskich Regionów na Ukrainie zapraszają do odwiedzania ich wspólnego stoiska nr 97 w pawilonie 3A, a Poznański Park Naukowo-Technologiczny Fundacji UAM zaprasza na sąsiednie stoisko nr 98.

Więcej szczegółów znajduje się w internecie pod adresem: www.nauka.mtp.pl.

Nowe regulacje dotyczące naukowców

KRASP przyjął Kartę i Kodeks

12 maja 2006r. Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich przyjęła uchwałę w sprawie Europejskiej Karty naukowca i Kodeksu postępowania przy zatrudnianiu pracowników naukowych, w której to popiera rekomendacje zawarte w obu dokumentach Komisji Europejskiej oraz apeluje do uczelni członkowskich i ich jednostek organizacyjnych o podjęcie działań zmierzających do jeszcze pełniejszego wdrażania postulatów Karty i Kodeksu.

Informacje na temat Karty i Kodeksu znajdują się na polskim portalu dla mobilnych naukowców <http://www.eracareers-poland.gov.pl/>. Artykuł na temat Karty i Kodeksu pojawił się w kwietniowym (2006) wydaniu Wiadomości KPK – „Grant Europejskie”.

Anna Wiśniewska, KPK

ADRESY SIECI KPK

Krajowy Punkt Kontaktowy IPPT PAN, Świętokrzyska 21, 00-049 Warszawa, faks: (22) 828 53 70 <http://www.kpk.gov.pl>

Dyrektor KPK w Polsce:

Andrzej Siemaszko
tel.: (22) 826 25 02, 0 501 378 674
e-mail: andrzej.siemaszko@kpk.gov.pl

Zastępcy Dyrektora:

Zygmunt Krasieński
tel.: (22) 828 74 83 w. 211, 0 509 278 758
e-mail: zygmunt.krasinski@kpk.gov.pl
Anna Pytko
tel.: (22) 828 74 83/6 w. 275, 0 502 052 237
e-mail: anna.pytko@kpk.gov.pl
Anna Wiśniewska
tel.: (22) 826 74 83 w. 222, 0 502 052 240
e-mail: anna.wisniewska@kpk.gov.pl
P1 Genomika i biotechnologie
Anna Pytko (tel. i e-mail w.)

P2 IST

Krzysztof Trojanowski
tel.: (22) 828 74 83/6 w. 294, 0 502 572 902
e-mail: krzysztof.trojanowski@kpk.gov.pl

P3 Nanotechnologie i nauka o materiałach

P4 Lotnictwo i kosmos; P6.2 Transport
Zbigniew Turek
tel.: (22) 828 74 83/6 w. 159, 0 502 052 241
e-mail: zbigniew.turek@kpk.gov.pl

P5 Jakość i bezpieczeństwo żywności

Bożena Podlaska
tel.: (22) 828 74 83/6 w. 251, 0 508 101 009
e-mail: bozena.podlaska@kpk.gov.pl

P6.1 Energia oraz NEST

Andrzej Sławiński
tel.: (22) 828 74 83/6 w. 144, 0 502 052 239
e-mail: andrzej.slawinski@kpk.gov.pl

P6.3 Zmiany globalne i ekosystemy

Danuta Maria Antosiewicz
tel.: (22) 828 74 81 w. 144, 0 502 052 238
e-mail: maria.antosiewicz@kpk.gov.pl

P7 Nauki społeczno-ekonomiczne

Infrastruktura badawcza
Wiesław Studencki
tel.: 0 502 052 236
e-mail: wieslaw.studencki@kpk.gov.pl

MSP/Innowacje

Aleksander Bąkowski
tel.: (22) 828 74 83/6 w. 412, 0 502 572 903
e-mail: aleksander.bakowski@kpk.gov.pl

Stypendia, konferencje

Anna Wiśniewska
tel.: (22) 828 74 83/6 w. 222, 0 502 052 240
e-mail: anna.wisniewska@kpk.gov.pl

INCO oraz INTAS

Włodzimierz Laprus
tel.: (22) 826 12 81 w. 186
e-mail: wlodzimierz.laprus@kpk.gov.pl

EURATOM

Aleksandra Buczkowska-Garbarczyk
tel.: (22) 828-74-83/6 w. 144
e-mail: aleksandra.buczkowska@kpk.gov.pl

JRC

Jacek Kuciński
tel.: (22) 828 74 83/6 w. 241, 0 502 572 901
e-mail: jacek.kucinski@kpk.gov.pl

Koordynator Sieci KPK

Joanna Fornal
tel.: (22) 828 74 83/6 w. 351, 0 508 101 005
e-mail: joanna.fornal@kpk.gov.pl

REGIONALNE KONSORCJA PUNKTÓW KONTAKTOWYCH

Region Centralny (woj. mazowieckie, podlaskie, świętokrzyskie)

Koordynator:

IPPT PAN, Regionalny Punkt Kontaktowy przy KKP

Michał Klepka

tel.: (22) 828 74 83/6 w. 300

michal.klepka@kpk.gov.pl, www.kpk.gov.pl

Partnerzy:

Politechnika Białostocka, Centrum Innowacji i Transferu Technologii; Uniwersytet w Białymstoku, Wschodni Ośrodek Transferu Technologii; Świętokrzyskie Centrum Innowacji i Transferu Technologii Sp. z o.o., Kielce; Ośrodek Przetwarzania Informacji, Warszawa; Politechnika Warszawska; Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego, Warszawa.

Region Północny (woj. pomorskie, kujawsko-pomorskie)

Koordynator:

Politechnika Gdańska, Biuro Programów Ramowych Unii Europejskiej, RPK

Iwona Rakowska, tel.: (58) 347 26 72

proeuro@pg.gda.pl, www.pg.gda.pl/pr

Partnerzy:

Akademia Techniczno-Rolnicza im. J.J. Śniadeckich, Bydgoszcz; Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy; Akademia Medyczna, Gdańsk; Centrum Transferu Technologii, Gdańsk; Akademia Marynarki Wojennej im. Boh. Westerplatte, Gdynia; Akademia Morska, Gdynia; Uniwersytet Gdański; Uniwersytet im. Mikołaja Kopernika, Toruń.

Region Śląski (woj. śląskie i opolskie)

Koordynator:

Politechnika Śląska, Dział Współpracy z Zagranicą, RPK

Jerzy Mościński

tel.: (32) 237 19 98

rpk@polsl.pl, www.rpk.polsl.pl

Partnerzy:

Instytut Chemicznej Przeróbki Węgla, Zabrze; Politechnika Opolska.

Region Południowy (woj. małopolskie, podkarpackie)

Koordynator:

Politechnika Krakowska, Centrum Transferu Technologii, RPK

Anna Armuła

tel.: (12) 628 28 45, aarmula@transfer.edu.pl

www.transfer.edu.pl/rpk.htm

Partnerzy:

Akademia Ekonomiczna w Krakowie; Akademia Rolnicza im. Hugona Kollataja w Krakowie; Instytut Fizyki Jądrowej im. H. Niewodniczańskiego PAN w Krakowie; Uniwersytet Jagielloński Biuro Współpracy Międzynarodowej, Kraków; Uniwersytet Jagielloński – Collegium Medicum, Kraków; Politechnika Rzeszowska im. Ignacego Łukasiewicza.

Region Wschodni (woj. lubelskie)

Koordynator:

Instytut Agrofizyki im. Bohdana Dobrzańskiego PAN, RPK

Andrzej Stępniewski

tel. (81) 744 50 61

astep@demeter.ipan.lublin.pl

www.ipan.lublin.pl/pl/organizacje/pk_6pr.html

Partnerzy:

Akademia Medyczna im. prof. Skubiszewskie-

go, Lublin; Katolicki Uniwersytet Lubelski; Politechnika Lubelska; Uniwersytet Marii Curie Skłodowskiej, Lublin.

Region Łódzki (woj. łódzkie)

Koordynator:

Uniwersytet Łódzki, Biuro Współpracy z Zagranicą, RPK

Jolanta Pacura

tel. (42) 635 41 70, jpacura@uni.lodz.pl

www.uni.lodz.pl/regionalny

Partnerzy:

Fundacja Inkubator, Łódź; Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości, Łódź; Międzynarodowe Centrum Ekologii PAN, Łódź; Politechnika Łódzka, Biuro Międzynarodowych Programów Naukowych; Uniwersytet Medyczny, Łódź; Instytut Sadownictwa i Kwiaciarstwa, Skierniewice.

Region Północno-Wschodni (woj. warmińsko-mazurskie)

Koordynator:

Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Biuro Współpracy z Zagranicą, RPK

Katarzyna Caplap

tel. (89) 523 39 26

katarzyna.caplap@uwm.edu.pl

www.uwm.edu.pl/bwz/6pr

Region Zachodni (woj. wielkopolskie i lubuskie)

Koordynator:

Fundacja Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Poznański Park Naukowo-Technologiczny, RPK

Ewa Kocińska

tel.: (61) 827 97 45

ewa.kocinska@ppnt.poznan.pl

www.ppnt.poznan.pl/rpk

Partnerzy:

Akademia Medyczna im. Karola Marcinkowskiego, Poznań; Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, Poznań; Uniwersytet Zielonogórski.

Region Północno-Zachodni (woj. zachodniopomorskie)

Koordynator:

Politechnika Szczecińska, Biuro Programów Międzynarodowych, RPK

Katarzyna Łazarz, tel.: (91) 449 47 23

kłazarz@ps.pl, www.bpm.ps.pl

Partnerzy:

Akademia Morska, Szczecin; Akademia Rolnicza, Szczecin (Wydz. Nauk o Żywności i Rybactwa); Pomorska Akademia Medyczna, Szczecin; Uniwersytet Szczeciński, Centrum Europejskie.

Region Południowo-Zachodni (woj. dolnośląskie)

Koordynator:

Politechnika Wrocławska, Wrocławskie Centrum Transferu Technologii, RPK

Katarzyna Banys, tel.: (71) 320 21 89

k.banys@wctt.pl, www.wctt.pl

Partnerzy:

Akademia Medyczna, Wrocław; Akademia Rolnicza, Wrocław; Instytut Immunologii i Terapii Doświadczalnej PAN, Wrocław; Uniwersytet Wrocławski.

Indywidualne punkty:

Politechnika Koszalińska, Stowarzyszenie „Miasta w Internecie”, Tamów, Uniwersytet Warszawski, Szkoła Główna Handlowa, Warszawa.

Branżowe Punkty Kontaktowe przy POLSKICH PLATFORMACH TECHNOLOGICZNYCH

PPT Bezpieczeństwa w Przemysle

Centralny Instytut Ochrony Pracy
Państwowy Instytut Badawczy
ul. Czerniakowska 16, 00-701 Warszawa
Katarzyna Buszkiewicz, kabus@ciop.pl
tel.: (22) 623 46 00, faks: (22) 623 36 93
www.ciop.pl

PPT Bezpieczeństwa Wewnętrznego

Sekretariat
ul. Jana Pawła II 28, 60-844 Poznań
Jarosław Szymaniak
jaroslaw.szymaniak@ppbw.pl
tel.: (61) 665 28 63 www.ppbw.pl

PPT Biotechnologii

Instytut Biochemii Technicznej Politechniki Łódzkiej
ul. Stefanowskiego 4/10, 90-924 Łódź
Ewa Gromek, egro@p.lodz.pl
tel.: (42) 631 34 29, faks: (42) 636 66 18

PPT Budownictwa

ASM Centrum Badań i Analiz Rynku Sp. z o.o.
ul. Grunwaldzka 5, 99-301 Kutno
Maria Góreczna
m.goreczna@asm-poland.com.pl
tel.: (24) 355 77 15, faks: (24) 355 77 01

PPT Drzewna

Instytut Technologii Drewna

ul. Winiarska 1, 60-654 Poznań
Andrzej Fojutowski, fojutowski@itd.poznan.pl
tel.: (61) 849 24 46, faks: (61) 822 43 72

PPT Metali Nieżelaznych

Instytut Metali Nieżelaznych
ul. Sowińskiego 5, 44-100 Gliwice
Jadwiga Kapryan
jadwigak@imn.gliwice.pl
tel.: (32) 238 04 73, faks: (32) 238 03 50

PPT Odlewnictwa

Inst. Odlewnictwa, Kraków
ul. Zakopiańska 73, 30-418 Kraków
Jacek Przybylski, jprzyb@iod.krakow.pl
tel.: (12) 261 82 92, faks: (12) 266 08 70

PPT Opto i Nano Elektroniki

Naczelna Organizacja Techniczna
ul. Czackiego 3/5, 00-043 Warszawa
Marek Kalkusiński, not-kalkusinski@o2.pl
Krzysztof Lebkowski, k.lebkowski@plusnet.pl
tel.: (22) 336 12 70, faks: (22) 827 39 85

PPT Procesów Produkcji

Instytut Technologii Maszyn i Automatyzacji
Wydział Mechaniczny, Politechnika Wrocławska
ul. Łukasiewicza 5, 50-371 Wrocław
Sławomir Susz, slawomir.susz@pwr.wroc.pl
tel.: (71) 320 20 66, faks: (71) 328 06 70

PPT Środowiska

Instytut Ekologii Terenów Uprzemysłowionych
ul. L. Kosutha 6, 40-833 Katowice
Izabela Ratman-Kłosińska
rat@ietu.katowice.pl

tel.: (32) 254 60 31 w. 269, faks: (32) 254 17 17

PPT Technologii Kosmicznych

Centrum Badań Kosmicznych PAN
ul. Bartycka 18A, 00-716 Warszawa
Sekretariat: Polspace sp. z o.o.
ul. Bartycka 18A, 00-716 Warszawa
Bartosz Buszke, bartosz@polspace.pl
tel.: (22) 841 75 35, faks: (22) 841 31 31

PPT Technologii Mobilnych i Komunikacji

Bezprzewodowej Fundacja MOST
ul. Malczewskiego 38/4, 02-622 Warszawa
Kuba Lebeda, jlebeda@most-program.org
tel.: 0 508 436 148, faks: (22) 844 60 53

PPT Transportu Drogowego

Instytut Badawczy Dróg i Mostów
ul. Jagiellońska 80, 03-301 Warszawa
Beata Mikulska, mik@ibdim.edu.pl
tel.: (22) 814 26 09, faks: (22) 814 13 39

PPT Transportu Szybowego

Politechnika Śląska, Wydział Transportu
ul. Krasieńskiego 8, 40-019 Katowice
Marek Sitarz, sitarz@polsl.katowice.pl

transmec@polsl.katowice.pl

tel.: (32) 603 41 48, tel./faks: (32) 603 43 64

PPT Transportu Szybowego

Centrum Naukowo-Techniczne Kolejnictwa
ul. J. Chłopiczkiego 50, 04-275 Warszawa
Witold Olpiński, olpinski@cntk.pl
tel.: (22) 473 10 84, faks: (22) 610 75 97

PPT Transportu Wodnego

Stocznia Szczecińska Nowa sp. z o.o.
ul. Hutnicza 1, 71-642 Szczecin
Bożena Anosowicz, banosowicz@ssn.pl
tel.: (91) 459 10 59, faks: (91) 459 15 59
www.pptwt@ssn.pl

PPT Transportu Wodnego

Centrum Techniki Okrętowej
ul. Wąły Piastowskie 1, 80-985 Gdańsk
Leszek Wilczyński, leszek.wilczynski@cto.gda.pl
tel.: (58) 307 42 14, faks: (58) 307 42 12
Joanna Wierszyło, joannaw@cto.gda.pl
tel.: (58) 307 45 65, faks: (58) 307 44 75

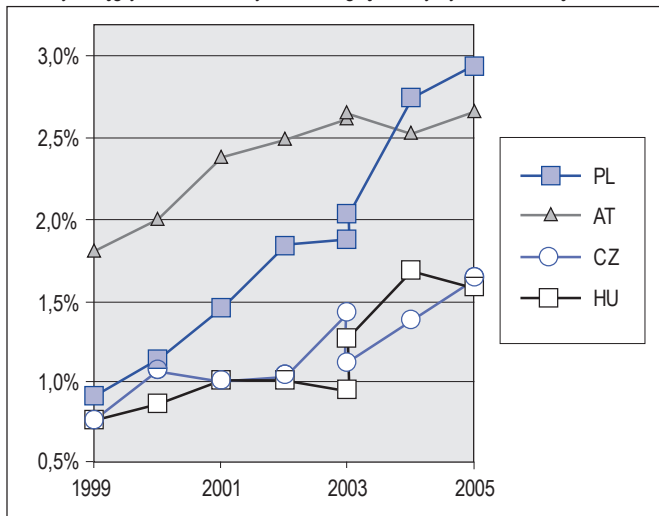
PPT Żywności

Spółdzielnia Mleczarska „MLEKPOL” w Grajewie, Zakład Produkcji Mleczarskiej w Mragowie
ul. Kormoranów 1, 11-700 Mragowo
Tadeusz Szczesny, tel. kom.: 0 600 025 649
tadeusz.szczesny@mlekpols.com.pl
tel.: (89) 741 21 41, (89) 741 22 81 w. 186

Ocena udziału Polski w Programach Ramowych UE

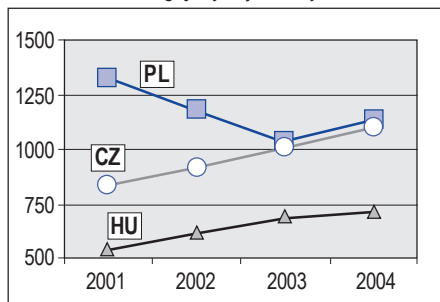
Spośród różnych miar udziału w PR UE warto skupić się na procentowym udziale zespołów z Polski w ogólnej liczbie uczestników oraz porównać go z takimi partnerami jak Węgry, Czechy czy Austria, o zbliżonym potencjale badawczym.

Udział Polski w 4. Programie Ramowym (1995-98) był mizerny. Mieliśmy prawie tyle samo uczestników co Węgry lub Czechy. Niestety, sytuacja taka przeniosła się na pierwsze dwa lata 5. Programu Ramowego (1999-2003). Rys. 1. pokazuje, że w 1999 i 2000 uczestnicy każdego z tych krajów stanowili ok. 0,8% - 0,9% wszystkich uczestników 5.PR. Choć początki były bardzo słabe, udział Polski w 5.PR zamknął się generalnie sukcesem. Stało się tak głównie dzięki akcji dołączania do biegnących projektów (NAS-1) oraz olbrzymiego sukcesu w akcji tworzenia centrów doskonałości (NAS-2). W 6.PR, pomimo drastycznej zmiany reguł gry, nasze uczestnictwo stale rośnie. W 2005 osiągnęliśmy poziom prawie 3% wszystkich uczestników 6.PR dzięki któremu lokujemy się w okolicy 10 miejsca wśród wszystkich krajów UE znacznie wyprzedzając Czechy i Węgry a nawet, kiedyś tak odległą w statystykach, Austrię.

Rys. 1. Udział zespołów z wybranych krajów w ogólnej liczbie finansowanych. Porównanie z Czechami i Węgrami nabiera innego wymiaru jeśli przyjrzymy się wydatkom na badania w wartościach bezwzględnych jak na rys. 2.

Sukces i mobilizacja polskich zespołów badawczych są jeszcze bardziej widoczne przy porównaniu udziału w 5. i 6. PR (rys.3.) Dla zdecydowanej większości krajów ich procentowy udział zmalał. Dynamika wzrostu dla Polski jest najwyższą spośród wszystkich krajów członkowskich.

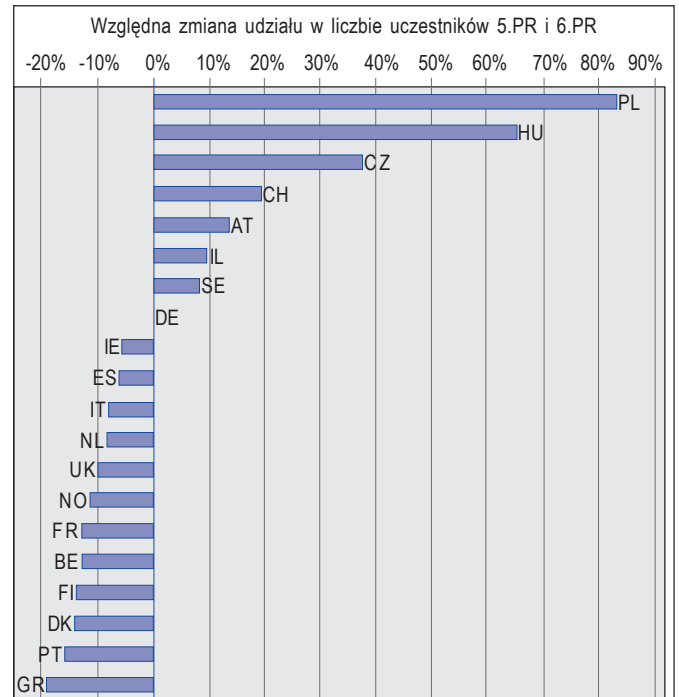
Rys. 2. Całkowite wydatki na badania i rozwój technologii (GERD) dla Polski, Czech i Węgier w mln euro

Inną miarą „sukcesu” jest budżet wykonywanych projektów. Odnoszenie odysku poszczególnych krajów bezpośrednio do ich wpłat do budżetu UE (czyli PKB) nie jest w pełni miarodajne. Takie podejście byłoby uprawnione, gdyby wszystkie kraje wydawały jednakową część PKB na badania. Paradoks polega na tym, że składkę do budżetu UE płacimy jako procent naszego PKB (obecnie nasza składka wynosi 1,99% całości budżetu UE), zaś „odzyskujemy” ją w postaci bardzo niskich budżetów projektów uwarunkowanych naszym dramatycznie niskim GERD. Wynika stąd, żeby odzyskać składkę należałoby złożyć i otrzymać ponad trzy razy więcej projektów niż kraje, które inwestują w naukę na poziomie średniej europejskiej.

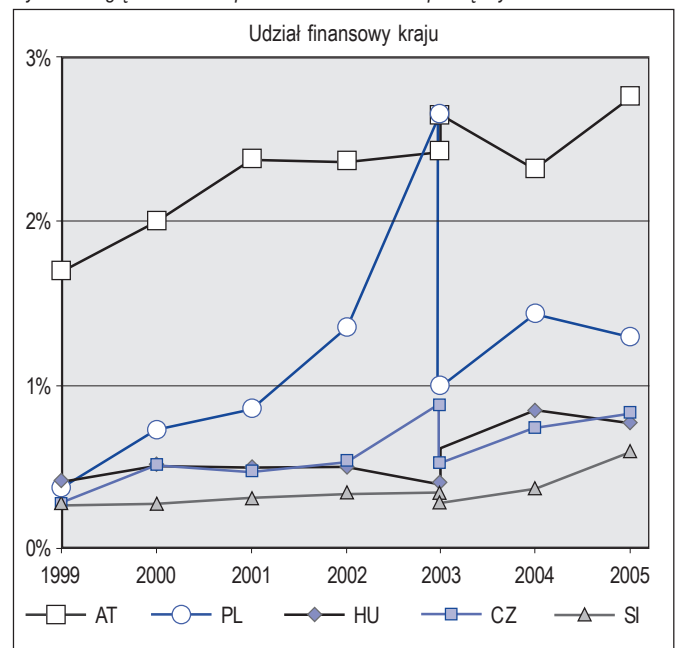
Proponujemy więc inny, naszemu zdaniem bardziej obiektywny sposób mierzenia odysku środków finansowych. Biorąc pod uwagę, że tylko część budżetu 6.PR jest dostępna w otwartych konkursach, najlepiej operować wartością udziału procentowego środków uzyskanych przez uczestników z danego kraju do wartości wszystkich projektów. Rys. 4. pokazuje historię udziału finansowego Polski w 5.PR i 6.PR na tle Austrii, Czech, Węgier i Słowenii.

Polska, Czechy, Węgry i Słowenia w 1999 roku miały podobny udział finansowy wynoszący ok. 0,4% strumienia dofinansowania z KE. Udział Polski rósł

najszybciej. W latach 2002-3 pojawiła się wyraźna anomalia związana ze wspomnianym już sukcesem Centrów Doskonałości w Polsce.

Rys. 3. Względna zmiana procentu uczestnictwa pomiędzy 5.PR a 6.PR

Rys. 4. Udział finansowy Austrii, Polski, Czech, Węgier i Słowenii w 5.PR i 6.PR. W 6. Programie Ramowym w zdecydowany sposób zmieniono reguły gry, stawiając na finansowanie silnych przemysłowych konsorcjów zogniskowanych na rozwiązywaniu priorytetowych problemów technologicznych. Znaczącą część budżetu w programach tematycznych (ponad 65%) skoncentrowano na tzw. nowych instrumentach (IP i NoE) wyraźnie nieprzyjaznych dla „słabszych” partnerów. Nie odbiło się to tak znacząco na poziomie naszego uczestnictwa, co na udziale finansowym. Na początku 6.PR powróciliśmy do poziomu udziału finansowego 1,0%, który później udało się podwyższyć do 1,4%. Średni udział finansowy Polski w całym 6.PR w wysokości 1,3% należy odnieść do wartości 1,99% – naszego obecnego udziału finansowego w budżecie UE oraz do 0,58% naszego udziału w GERD w EU-25 (2004) oraz do 0,26% udziału w BERD. W takim świetle można uzyskany wynik uważać za umiarkowany sukces. Niestety wykres pokazuje, że pod względem finansowym niedługo dogonią nas Czechy i Słowenia, kraje które mają kilkakrotnie wyższe od nas wydatki na badania w stosunku do PKB (Czechy 1,3%PKB, Słowenia 1,6% PKB).

dokończenie na str. 5

KONFERENCJE I SZKOLENIA

Projekt REGInNET

Spotkanie IGLO w Brukseli

Projekt REGInNET jest realizowany w ramach 6.PR przez konsorcjum składające się z 19 partnerów – 13 Regionalnych Punktów Kontaktowych: z trzech nowych krajów członkowskich (Polska, Czechy, Węgry) i trzech krajów kandydujących (Bulgaria, Rumunia i Turcja) oraz z sześciu doświadczonych organizacji doradczych 6.PR ze „starych” krajów członkowskich Unii (Holandia, Dania, Włochy, Hiszpania, Wielka Brytania, Austria). Ideą projektu jest stworzenie trwałych sieci współpracy między Punktami Kontaktowymi z krajów, które w nim uczestniczą. Kolejnym zadaniem jest umożliwienie wymiany „dobrych praktyk” oraz doskonalenie umiejętności dotyczących przygotowywania wniosków, składanych na konkursy w ramach 6. Programu Ramowego przez Punkty Kontaktowe oraz ich klientów.

30 maja 2006r. przedstawiciele Regionalnych Punktów Kontaktowych oraz zaproszeni przez nich goście reprezentujący regiony europejskie, spotkali się w Brukseli. Uczestnikami spotkania byli również przedstawiciele stowarzyszenia IGLO – Informal Group of RTD Liasons Offices in Brussels for EU R&D. W ramach tego stowarzyszenia działa **PolSCA – Polish Science Contact Agency of the Polish Academy of Sciences**. PolSCA ma za zadanie promować polską naukę, ułatwiać udział polskich jednostek badawczych w Europejskiej Przestrzeni Badawczej, a w szczególności w programach ramowych (więcej informacji na stronie internetowej pod adresem: <http://www.iglortd.org/members/poland.html>).

Głównym celem spotkania była promocja regionów reprezentowanych przez poszczególnych partnerów projektu. Polskę reprezentowały następujące województwa: dolnośląskie, małopolskie, wielkopolskie oraz zachodniopomorskie. Każdy z Regionalnych Punktów Kontaktowych przedstawił swój region, a zwłaszcza jego potencjał badawczy i ekonomiczny. Mamy nadzieję, że taka promocja regionów przyczyni się do nawiązywania kontaktów naukowych i biznesowych pomiędzy różnymi regionami w Europie.

Więcej informacji o projekcie REGInNET na stronie internetowej:

<http://www.transfer.edu.pl/reginnet/>.

Anna Stachowicz, Centrum Transferu Technologii
Politechnika Krakowska, e-mail: stachowicz@transfer.edu.pl.

Imprezy wprowadzające

Nauki medyczne w 7.PR

Krajowy Punkt Kontaktowy rozpoczyna cykl imprez przygotowujących polskie środowisko medyczne do 7.Programu Ramowego. W ramach tych spotkań będziemy starali się podsumować polski wkład w projekty 6. Programu Ramowego w priorytecie Nauki o Życiu oraz przybliżyć Państwu zasady funkcjonowania 7. Programu Ramowego, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień związanych z medycyną. W większości przypadków warsztaty będą organizowane na akademiach medycznych, we współpracy z miejscowymi Punktami Kontaktowymi.

Cykl ten inaugurujemy 9 czerwca br. w Poznaniu zapraszając Państwa na seminarium „Nauki medyczne w Programach Ramowych UE”. Seminarium jest częścią imprezy „Wielkopolska w Programach Ramowych UE. Podsumowanie 6. Programu Ramowego i wstęp do 7. Programu Ramowego” organizowanej 8 czerwca br. przez Regionalny Punkt Kontaktowy w Poznaniu. Szczegółowe informacje oraz zgłoszenia na obydwu spotkaniach dostępne są na stronie: <http://www.6pr.pl/imprezy/i.html?id=1984>.

Przybliżony kalendarz dalszych imprez:

- Gdańsk: wrzesień 2006,
 - Łódź: 19 - 20 października 2006 (w czasie targów BIO-Forum 2006),
 - Kraków, Wrocław, Lublin, Białystok, Bydgoszcz, Szczecin: październik/ listopad 2006,
 - Warszawa: 8-9 listopada 2006 (w ramach konferencji otwierającej 7.PR).
- Spotkania te organizowane są w ramach projektu Boosting Baltic FP6 (współfinansowanego przez UE), w którym Krajowy Punkt Kontaktowy jest partnerem. Dokładniejsze informacje wkrótce na stronach KPK oraz na stronach projektu: <http://www.scanbalt.org/sw4228.asp>.

Serdecznie zapraszamy!

Ewa Szkiłdź, KPK

Spotkanie brokerskie w Polsce

ICT dla biznesu

Podczas konferencji otwierającej 7. Program Ramowy, która odbędzie się w dniach 8-9.11.2006r., zorganizowana zostanie sesja brokerska (spotkanie partnerskie) dla organizacji poszukujących partnerów do projektów składanych w 7. PR, w tematyce ICT for Networked Businesses. Na spotkanie zostaną zaproszeni goście z kraju i z zagranicy, w tym potencjalni koordynatorzy przygotowujący wnioski na konkursy w ramach priorytetu ICT w 7.PR.

Możliwe jest dofinansowanie kosztów podróży i zakwaterowania dla partnera zagranicznego aktywnego w tej tematyce (najlepiej takiego, który zamierza składać wniosek), z którym chcielibyście się Państwo spotkać podczas tego spotkania brokerskiego i omówić szczegóły współpracy w ramach składanego projektu badawczego. Sesja zostanie zorganizowana w ramach projektu PRO_NMS (*Pro Active Actions for New Member States*), finansowanego w 6.PR i koordynowanego przez Krajowy Punkt Kontaktowy Programów Badawczych UE. PRO_NMS jest projektem typu SSA (*Specific Support Actions*), którego realizacja rozpoczęła się 1 marca 2005 i trwać będzie do końca lutego 2007 roku.

Projekt skupia organizacje z następujących krajów: Polski, Słowacji, Węgier, Litwy, Łotwy Estonii, Niemiec, Austrii oraz z Ukrainy.

Niebawem na stronie KPK Programów Badawczych UE (www.6pr.pl) ukażą się szczegółowe informacje na temat planowanego spotkania brokerskiego.

Wszelkich informacji na temat przygotowywanego spotkania udziela: Małgorzata Gliniecka, Koordynator Projektu PRO_NMS, KPK, e-mail:

malgorzata.gliniecka@kpk.gov.pl, <http://www.pro-nms.net>.

Warsztaty szkoleniowe w Dreźnie

Nauka a obywatele

W dniach 26-28 czerwca br. w Dreźnie w Niemczech odbędą się warsztaty szkoleniowe poświęcone przygotowywaniu i organizowaniu debaty publicznej na temat nauki i technologii. Na wydarzenie to złożą się wykłady na tematy ogólne, studia przypadków, sesje tworzenia sieci oraz ćwiczenia z udziałem uczestników, dotyczące metod rozwoju działań promujących uczestnictwo obywateli w tej dziedzinie.

Warsztaty przeznaczone są dla osób związanych z różnymi dziedzinami, zainteresowanych uczestnictwem obywateli w działalności naukowej i technologicznej. Imprezę przewidziano również dla osób zainteresowanych dyskusją nad znaczeniem i wpływem podnoszenia poziomu uczestnictwa obywateli w działalności naukowej w nowoczesnych demokracjach.

Gospodarzem wydarzenia jest CIPAST, konsorcjum utworzone w ramach 6.PR, które propaguje uczestnictwo obywateli w działalności naukowej i technologicznej. Rejestracja on-line: <http://www.cipast.org/cipast.php?section=5022>.

Projekt European IST

Spotkanie brokerskie w Grecji

Zespół IST Krajowego Punktu Kontaktowego – partner w projekcie European IST – pragnie zachęcić Państwa do uczestnictwa w dwudniowym spotkaniu brokerskim, które odbędzie się 30.09.06-01.10.06 w Salonikach (Grecja) podczas dwudziestej edycji targów „Infosystem Fair”. W spotkaniu uczestniczyć będą przedstawiciele wiodących europejskich firm o profilu IT. Spotkanie połączone będzie z konferencją IT i „Technology Transfer Event”.

Spotkanie brokerskie organizowane jest przez międzynarodowe konsorcjum projektu EUROPEAN IST, w którym KPK jest partnerem. Celem spotkania jest stworzenie sieci współpracy pomiędzy europejskimi organizacjami sektora IT pragnących uczestniczyć w konkursach 7. Programu Ramowego, a także zwiększenie ilości wniosków projektowych IST wpływających z nowych państw członkowskich.

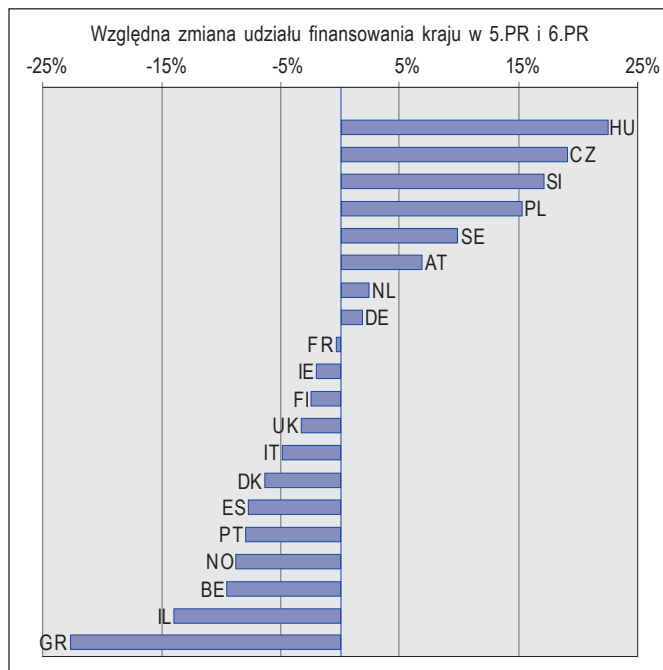
Podczas spotkania brokerskiego odbędzie się sesja informacyjna poświęcona 7. Programowi Ramowemu, w której wezmą udział eksperci z Komisji Europejskiej. Ważną częścią spotkania będzie również sesja partnerska (partnering session), podczas której uczestnicy spotkania brokerskiego będą mieli możliwość przedyskutowania swoich idei projektowych z przedstawicielami europejskich instytucji badawczych, naukowych i przemysłowych.

Wszystkich Państwa zainteresowanych uczestnictwem w spotkaniu brokerskim uprzejmie prosimy o kontakt z Panem Krzysztofem Trojanowskim z KPK, tel.: (22) 828 74 83 wew. 294.

Ocena udziału Polski w PR UE

dokończenie ze str. 3

Również udział procentowy w finansowanych projektach (rys. 5) wypada dla Polski pozytywnie. Zmiana reguł w 6.PR oraz zwiększenie liczby krajów uczestniczących spowodowało, że dla większości krajów ich procentowy udział finansowy w całości budżetu 6.PR zmalał. Jedynie udział kilku największych krajów praktycznie się nie zmienił. Nasz udział finansowy wzrósł o 15%, chociaż liderem zostały Węgry z 22% przyrostem.

Rys 5. Względna zmiana udziału finansowego pomiędzy 5.PR i 6.PR

Udział polskich zespołów badawczych w 6.PR należy uznać za dobry, szczególnie, gdy się uwzględni dramatycznie niski stopień finansowania B+R w Polsce (zarówno GERD, jak i BERD), brak odpowiedniej nowoczesnej infrastruktury badawczej (w wielu projektach, szczególnie w IP i NoE jest to warunkiem koniecznym uczestnictwa w dobrych konsorcjach) oraz niskie zaangażowanie przemysłu wynikające z jego niskiej innowacyjności i czynników strukturalnych (sprywatyzowane firmy mają centra B+R poza granicami Polski, przedsiębiorstwa państwowe nie są zainteresowane B+R). Zbudowaliśmy sobie trwałą pozycję w europejskiej „klasie średniej”. Rozpoczął się jednak nowy wyścig. Krajowe Programy Reform wdrażane przez poszczególne kraje członkowskie zakładają znaczący wzrost wydatków na B+R do roku 2010. Ich implementacja spowoduje przetasowanie w „ogonie Europy”. Już dzisiaj widać, że wkrótce dogonią nas Czechy i Węgry. Jeżeli nie podejmiemy wysiłków unowocześnienia naszej gospodarki, to w 7.PR grozi nam marginalizacja.

Andrzej Siemaszko, Jerzy Supel, KPK

Finance Helpdesk

Pomoc w finansach 6.PR

Zachęcam Państwa ponownie do odwiedzenia strony Finance Helpdesk (<http://www.finance-helpdesk.org>). Jest to strona, która powstała w ramach projektu Finance-NMS-IST. Znajdują się na niej informacje związane z kwestiami finansowymi i zarządzaniem projektów 6.Programu Ramowego. Chociaż strona jest prowadzona w ramach priorytetu IST, zdecydowana większość informacji dotyczy wszystkich priorytetów i warto się z nimi zapoznać. Znajdziecie tam Państwo aktualności dotyczące aspektów finansowo-prawnych, słownik terminów związanych z 6.PR, a także sporo praktycznych wskazówek na temat pisania wniosku, fazy negocjacji oraz realizacji projektu. Przy poszczególnych zagadnieniach zamieszczane są odpowiedzi na pytania uczestników projektów związane z omawianą tematyką (FAQ). Istnieje możliwość uzyskania drogą e-mailową odpowiedzi na zadane przez Państwa pytania (Finance Helpdesk), a także regularnego otrzymywania drogą e-mailową informacji (Finance Helpdesk Newsletter). Należy się w tym celu zarejestrować na podanej wyżej stronie internetowej.

Barbara Trammer, KPK

Koniec projektu CERA

ERA w Europie Środkowej

Projekt CERA „Creating ERA in Central Europe” był jednym z projektów typu Specific Support Action – SSA, finansowanym w ramach 6. Programu Ramowego UE, koordynowanym przez Krajowy Punkt Kontaktowy Programów Badawczych UE, IPPT PAN.

Partnerami Projektu CERA były Politechnika Krakowska, Austrian Research Promotion Agency, Hungarian Science and Technology Foundation, Helmholtz Association of National Research Centres, Centre for Advancement of Science&Technology oraz Uniwersytet Łódzki.

Celem 2-letniego projektu było tworzenie synergii dla powstania wirtualnych sieci powiązań badawczych oraz wzmocnienie Europejskiej Przestrzeni Badawczej, poprzez nawiązanie współpracy pomiędzy najlepszymi centrami badawczymi, organizacjami i stowarzyszeniami w Europie. Działania podjęte w ramach projektu skupiały się w obrębie trzech kluczowych obszarów tematycznych 6. Programu Ramowego:

- Nauka o życiu, genomika i biotechnologia dla zdrowia;
- Nanotechnologie, nanonauki, materiały funkcjonalne oparte na wiedzy i nowe procesy produkcyjne i urządzenia;
- Zrównoważony rozwój, zmiany globalne i ekosystemy.

W ramach projektu przeprowadzony został mapping doskonałości pozwalający na ocenę i zdefiniowanie potencjału badawczego w Polsce, na Węgrzech i Słowacji. Powstała **elektroniczna baza najlepszych organizacji badawczych** z krajów partnerskich projektu przedstawiająca ich potencjał badawczy.

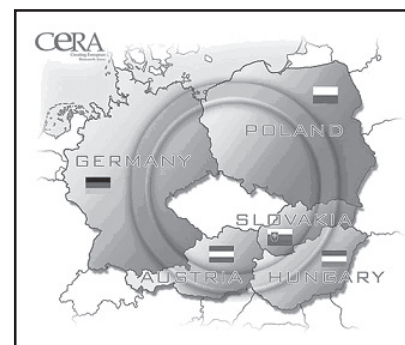
Zorganizowanych zostało **6 Get-in Touch Meetings**, umożliwiających spotkania potencjalnych partnerów, zainteresowanych udziałem we wspólnych projektach w ramach 6.PR. Spotkania, w których udział wzięło 120 naukowców z krajów partnerskich, zaowocowały złożeniem 14 wniosków projektowych w ramach 6.PR oraz nawiązaniem stałej współpracy naukowej polegającej na wymianie studentów i najlepszych praktyk badawczych.

W ramach projektu odbyło się również **6 Bridging Meetings**, mających na celu wizyty wybranych ekspertów z Polski, Węgier i Słowacji w najlepszych laboratoriach badawczych w Austrii i Niemczech oraz przedyskutowanie propozycji wspólnych projektów.

Ponadto 23 doświadczonych ekspertów z Polski, Węgier i Słowacji skorzystało z krótkich wyjazdów naukowych, w formie **Visits of Single Experts**, do niemieckich centrów badawczych. Rezultatem tych wizyt było złożenie 6 wniosków projektowych w ramach 6.PR oraz ustanowienie 4 strategicznych grup współpracy na poziomie instytucjonalnym.

Uczestnicy **8 warsztatów szkoleniowych**, zorganizowanych w trakcie trwania projektu, mieli możliwość zdobycia wiedzy na temat zagadnień związanych z uczestnictwem w 6 i 7.PR oraz wymiany doświadczeń w zakresie przygotowania i prowadzenia projektów europejskich ze szczególnym naciskiem na zagadnienia finansowe i zarządzanie projektami.

W wyniku działań przeprowadzonych w ramach projektu CERA, nawiązane zostały trwałe kontakty pomiędzy organizacjami badawczymi z krajów partnerskich projektu i powstało tzw. **CERA Circle of Cooperation** pomiędzy Polską, Słowacją, Węgrami, Austrią i Niemcami.

Przez cały czas trwania projektu prowadzone były działania promocyjne zarówno w trakcie spotkań przewidzianych w projekcie, jak i innych międzynarodowych wydarzeń oraz poprzez przygotowane materiały promocyjne. Strona internetowa projektu CERA (<http://www.kpk.gov.pl/cera/index.php>) decyzją Konsorcjum pozostanie aktywna jeszcze przez dwa lata po zakończeniu projektu.

Opracowana i dostępna w krajach partnerskich broszura, w formie papierowej i elektronicznej (http://www.kpk.gov.pl/cera/pliki/fuzet_28_final_2.pdf), zawiera kontakty adresowe organizacji badawczych z krajów partnerskich z różnych obszarów badawczych. Stanowi, więc źródło informacji o potencjalnych partnerach w planowanych projektach i jest kontynuacją działań zmierzających do zbudowania „Circle of Cooperation” w Europie, zapoczątkowanych w ramach projektu CERA.

Zygmunt Krasinski, KPK, zygmunt.krasinski@kpk.gov.pl
Joanna Stalewska, KPK, joanna.stalewska@kpk.gov.pl

WIADOMOŚCI Z REGIONÓW

Konferencja podsumowująca

Wielkopolska a Programy Ramowe

W dniach 8 i 9 czerwca 2006r. Regionalny Punkt Kontaktowy Programów Ramowych UE działający przy Poznańskim Parku Naukowo-Technologicznym Fundacji UAM, Krajowy Punkt Kontaktowy Programów Badawczych UE oraz Punkt Kontaktowy przy Akademii Medycznej w Poznaniu organizują konferencję: „Wielkopolska w Programach Ramowych UE. Podsumowanie 6. Programu Ramowego i wstęp do 7. Programu Ramowego”. Gospodarzami pierwszego dnia – **8 czerwca** – będą Regionalny Punkt Kontaktowy Programów Ramowych UE wraz z Krajowym Punktem Kontaktowym Programów Badawczych UE. **Konferencja odbędzie się w Sali Konferencyjnej Instytutu Chemii Bioorganicznej PAN przy ul. Wieniawskiego 17-19 w Poznaniu w godzinach od 9.30 do 16.00.** Pierwsza część spotkania poświęcona będzie prezentacji wyników, jakie Polska oraz Wielkopolska osiągnęły w czasie trwania 6. Programu Ramowego oraz przedstawieniu oferty sieci Punktów Kontaktowych w Wielkopolsce.

W drugiej części przewidziano wystąpienia osób reprezentujących jednostki biorące aktywny udział w projektach 6. Programu Ramowego.

Trzecia część będzie poświęcona omówieniu zasad nadchodzącego 7. Programu Ramowego UE oraz przygotowań Polski do uczestnictwa w owym programie. Będzie również okazją do wyróżnienia jednostek odnoszących największe sukcesy w 6. Programie Ramowym i wręczenia im dyplomów.

9 czerwca Krajowy Punkt Kontaktowy Programów Badawczych UE oraz Punkt Kontaktowy przy Akademii Medycznej w Poznaniu serdecznie zapraszają na seminarium przedstawiające nauki medyczne w Programach Ramowych UE – Posumowanie 6. Programu Ramowego i przygotowanie do 7. Programu Ramowego. **Seminarium odbędzie się w sali 205 Collegium Stomatologicum Akademii Medycznej w Poznaniu przy ul. Bukowskiej 70.** Spotkanie organizowane jest w ramach projektu UE „Boosting Baltic FP6”, w którym Krajowy Punkt Kontaktowy jest partnerem. Serdecznie zapraszamy do udziału w konferencji.

Więcej informacji wraz z programem i formularzem zgłoszeniowym znajduje się pod adresem: www.ppnt.poznan.pl/rpk w dziale Imprezy.

Ewa Kocińska

RPK Olsztyn

Czerwcowe wydarzenia

Czas pięknej słonecznej pogody na Warmii i Mazurach zawsze obfituje w wydarzenia, przyciągają jeziora, ale i również ciekawe spotkania...

8 czerwca br. odbędzie się na terenie Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie szkolenie z zakresu finansów w 6. Programie Ramowym, które poprowadzi Barbara Trammer z KPK – szkolenie skierowane jest do osób związanych z realizacją projektów, służb finansowo-księgowych oraz osób przygotowujących się do realizacji projektów ramowych. W ramach działań Regionalnego Punktu Kontaktowego planujemy przeszkolić grupę młodych pracowników tzw. multipliers, którzy przejdą przez cały cykl szkoleniowy, a w efekcie będą odpowiedzialni w swoich jednostkach za przygotowanie projektów do 7.PR.

30 czerwca br. odbędzie się konferencja regionalna będąca swego rodzaju podsumowaniem działań naszego Punktu Kontaktowego w programach ramowych. Współorganizatorem konferencji jest Warmińsko-Mazurska Agencja Rozwoju Regionalnego, która realizuje projekt pt.: „Regionalna Strategia Wspierania Innowacji” (efekt projektu RIS realizowanego w ramach 5.PR). Konferencji będzie towarzyszyła wystawa firm innowacyjnych z regionu. Przewiduje się udział reprezentantów władz samorządowych, przedsiębiorców, jednostek naukowo-badawczych, PARP – patronat nad konferencją objął J.M. Rektor UWM w Olsztynie prof. dr hab. Ryszard Górecki. Więcej informacji na temat wydarzeń na stronie KPK www.6pr.pl w linku imprezy/szkolenia.

Katarzyna Caplap, RPK Olsztyn

Łódź – projekt dla firm gastronomicznych

HACCP a konkurencyjność

Cel projektu „System HACCP warunkiem wzrostu konkurencyjności firm gastronomicznych” stanowi podniesienie pozycji konkurencyjnej firm z branży gastronomicznej (zakłady żywienia zbiorowego) oraz wsparcie ich procesu adaptacyjnego do zmieniających się warunków gospodarczych. Wśród licznych regulacji UE w dziedzinie żywności, dotyczących np. znakowania, dodatków czy zanieczyszczeń, szczególnie istotne w działalności firm gastronomicznych są przepisy z zakresu higieny. Podstawowym aktem prawnym z dziedziny higieny wytwarzania i obrotu żywnością jest dyrektywa 93/43 o higienie żywności. Nakłada ona obowiązek wprowadzenia we wszystkich zakładach żywnościowych systemu HACCP (Hazard Analysis and Critical Control Points), którego nazwę tłumaczy się jako Analiza Zagrożeń i Krytyczne Punkty Kontroli. Jest to system organizacji działania w firmach służący zapewnieniu bezpieczeństwa zdrowotnego żywności podczas wszystkich etapów jej przetwarzania i dystrybucji, aż po bezpośrednie dostarczenie konsumentowi. Zastąpienie dyrektywy UE – rozporządzeniem z dnia 29 kwietnia 2004r. w sprawie higieny środków spożywczych, nakłada na wszystkie firmy żywnościowe w Polsce, bez względu na ich wielkość i profil działalności, obowiązek wdrożenia i stosowania zasady systemu HACCP. Projekt Fundacji Rozwoju Przedsiębiorczości realizowany w ramach **SPO-RZL Działanie 2.3a – Rozwój kadr nowoczesnej gospodarki Doskonalenie umiejętności i kwalifikacji kadr** polega na organizacji kompleksowego programu szkoleniowego, podczas którego uczestnikom przekazywane są praktyczne umiejętności pozwalające na zidentyfikowanie wymagań systemu HACCP, a także jego dokumentowanie i wdrażanie z uwzględnieniem specyfiki firmy gastronomicznej. W ramach programu szkoleniowego realizowane są następujące bloki tematyczne: *Określenie warunków wstępnych oraz opracowanie programu GMP/GHP (Good Manufacturing Practice/Good Hygiene Practice) w zakładach żywienia zbiorowego; System HACCP w zakładach żywienia zbiorowego; Księga HACCP w zakładzie żywienia zbiorowego jako dokument opisujący higienę i bezpieczeństwo zdrowotne oferowanych potraw.* Każdy blok poświęcony jest określonym tematom. Zajęcia prowadzone są przez specjalistów, praktyków, certyfikowanych audytorów w tej dziedzinie w formie ćwiczeń, dyskusji oraz warsztatów i odbywają się nie tylko w Łodzi, ale również w całej Polsce. Łącznie, w 6 grupach, przeszkolonych zostanie 90 osób – przedstawicieli firm gastronomicznych. Projekt realizowany będzie do 31 grudnia 2006 roku. Wszystkich zainteresowanych projektem zapraszamy na naszą stronę internetową: www.frp.lodz.pl lub do siedziby Fundacji.

Marta Jokiel

Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości w Łodzi

INTERREG IIIC

Nowy projekt w Krakowie

Projekt „Growing Trade and Innovation”, w którym Centrum Transferu Technologii Politechnika Krakowska jest jednym z trzech głównych partnerów, został zaakceptowany do dofinansowania przez sekretariat projektu GROW.

Projekt GROW został stworzony przez South East England Development Agency (SEEDA) i jest finansowany ze środków programu INTERREG IIIC. Zrzesza pięć wysoko rozwiniętych europejskich regionów: Emilia-Romagna we Włoszech, Andalucia w Hiszpanii, Noord-Brabant w Holandii, Południowo-wschodnią Anglię oraz Małopolskę. Nadrzędnym celem GROW jest wsparcie współpracy wymienionych regionów w zakresie Green Growth (ochrona środowiska), Business Growth (rozwój gospodarczy) oraz Inclusive Growth (zatrudnienie i społeczne wykluczenie).

W ramach wspomnianego „Growing Trade and Innovation” (GTI), każdy z trzech głównych partnerów: South Area EIC z Anglii, Brabant Regional Development Agency z Holandii oraz Centrum Transferu Technologii Politechnika Krakowska zorganizuje w swoim regionie spotkanie brokerskie, w trakcie którego spotkają się firmy ze wszystkich trzech regionów w celu nawiązania nowych kontaktów handlowych. Powstanie także wspólna strona internetowa, gdzie firmy będą mogły umieścić swój profil i wyrazić chęć uczestnictwa w spotkaniach.

Wszystkie zainteresowane firmy proszę o kontakt: Jakub Fiołna, Centrum Transferu Technologii, Politechnika Krakowska, (12) 628 26 57, fiojna@transfer.edu.pl.

Wsparcie dla innowacyjnych przedsiębiorców

Innowacje w Lubelskiem

Województwo Lubelskie jest najuboższym regionem w Unii Europejskiej. Produkt krajowy brutto (PKB) na jednego mieszkańca w relacji do średniej „dwudziestki piątki” Unii Europejskiej jest najniższy i wynosi jedynie ok. 32% tej średniej. Sytuacja taka wymaga szybkich i energicznych działań zmierzających do jej poprawy.

Jedną z takich inicjatyw jest idea stworzenia tzw. **Regionalnego Portalu Gospodarczego**. Zakłada się, że w wyniku jej realizacji wzrośnie wykorzystanie funduszy strukturalnych, podniesie się konkurencyjność firm w regionie, zwiększony będzie poziom inwestycji oraz nastąpi wzrost liczby nowo zakładanych firm, nastąpi lepsze wykorzystanie nowoczesnych narzędzi informacyjno-komunikacyjnych, w szczególności internetu. Ponadto ważnie świadomość zarówno przedsiębiorców, co do propozycji nowych technologii ze strony nauki, jak i naukowców, co do potrzeb przemysłowców. Konferencja inauguruje a zarazem promująca tę inicjatywę pt.: „Regionalny Portal Gospodarczy - efektywne narzędzie promocji sfery biznesu, nauki i samorządów” odbędzie się 27 czerwca br. w Urzędzie Wojewódzkim w Lublinie.

Inną inicjatywą służącą podniesieniu świadomości innowacyjnej przedsiębiorców Lubelszczyzny jest działalność **Klubu Przedsiębiorcy Innowacyjnego**. Inicjatywa ta jest realizowana przez Lubelską Fundację Rozwoju jako jeden z projektów pilotażowych Regionalnej Strategii Innowacji. Celem jego jest integracja najbardziej dynamicznych przedsiębiorców regionu oraz przedstawienie im szeroko pojętej pomocy, informowania i szkolenia na temat sposobów wprowadzania innowacji, nowych technologii i innego rodzaju działań mających na celu unowocześnienie ich działalności. W bieżącym roku odbyły się już trzy spotkania: „Business Angels oraz fundusze typu seed capital i venture capital jako alternatywne źródła finansowania dla przedsiębiorstw innowacyjnych”, „Rola kapitału intelektualnego przedsiębiorstwa w zarządzaniu innowacjami”, „Zarządzanie wiedzą - źródło przewagi konkurencyjnej we współczesnej gospodarce”. W najbliższym czasie planowane są jeszcze spotkania na następujące tematy: 21 czerwca „Prawo własności przemysłowej w kontekście przedsiębiorstw innowacyjnych”, 4 października „Programy badawcze UE dla przedsiębiorstw innowacyjnych”, 21 listopada „Źródła finansowania przedsiębiorstw innowacyjnych”. Udział w spotkaniach jest bezpłatny, a warunkiem uczestnictwa jest przesłanie wypełnionego formularza zgłoszeniowego (www.lfr.lublin.pl) do organizatora, czyli Lubelskiej Fundacji Rozwoju, Centrum Euro Info, Rynek 7, 20-111 Lublin.

Należy również wspomnieć o powstającym **Lubelskim Parku Naukowo-Technologicznym**. Obecnie budowa wielofunkcyjnego budynku, siedziby LPNT, wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą znajduje się na ukończeniu. Ważniejsze cele i zadania Parku to: promowanie lokalnej i regionalnej gospodarki poprzez wspieranie przedsiębiorczości, innowacji i transferu technologii; promowanie kultury innowacji i konkurencji wśród przedsiębiorców i instytucji opartych na wiedzy; stymulowanie i zarządzanie przepływem wiedzy, technologii pomiędzy szkołami wyższymi, jednostkami badawczo-rozwojowymi, przedsiębiorstwami i rynkiem; czy budowanie realnego partnerstwa między lubelskim biznesem a nauką. Aktualne informacje i oferta Parku dostępna jest na stronach internetowych www.pntwl.lublin.pl.

Wszystkich zainteresowanych wspomnianymi wyżej przedsięwzięciami zapraszam do uczestnictwa, współtworzenia i ich rozwijania. Dzięki finansowaniu z funduszy europejskich korzystanie z nich nie wymaga zaangażowania własnych środków kapitałowych, a może skutecznie przyczynić się do unowocześnienia poszczególnych firm, a w szerszej skali, gospodarki w regionie.

Andrzej Stępniewski
RPK, Instytut Agrofizyki PAN w Lublinie

Oferta dla MŚP z Małopolski

Bezpłatne pisanie wniosków

Akademia Ekonomiczna w Krakowie – Centrum Doskonałości Wspierania Przedsiębiorczości – realizuje inicjatywę, finansowaną ze środków ZPORR, Działanie 2.6, z której skorzystać mogą małe i średnie przedsiębiorstwa z Małopolski. Celem inicjatywy zatytułowanej „**System przekazywania wiedzy poprzez staże Zespołów Konsultingowych w małopolskich przedsiębiorstwach**” jest wspieranie firm w dążeniu do rozwoju poprzez aplikowanie o środki finansowe na wprowadzanie innowacji produktowych lub procesowych. Inaczej mówiąc, AE będzie wykonywać usługi doradcze polegające na pisaniu wniosków o dofinansowanie dla firm, które wyrażą chęć udziału w projekcie. Pisanie wniosków to bezpośrednia forma wsparcia dla przedsiębiorców, którzy zwykle zdają sobie sprawę z korzyści, jakie niesie dotacja, jednak nie mają czasu na aplikowanie. Dlatego też przygotowanie wniosku firma powierza specjalnie w tym celu zatrudnionej osobie lub firmie, która zajmuje się taką działalnością. Powoduje to powstanie dodatkowego kosztu finansowego dla przedsiębiorstwa i zwykle może się okazać, że jest to usługa jednorazowa. Ważna w pozyskiwaniu dotacji jest konsekwencja w działaniu, czyli stworzenie przynajmniej kilku wniosków, co oczywiście może firmę sporo kosztować. Usługi doradcze w ramach prezentowanej inicjatywy będą dla przedsiębiorców bezpłatne, ponieważ koszt finansowy zostanie poniesiony ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Budżetu Państwa. Zakłada się, że w ramach projektu, do końca 2006 roku zostaną dla firmy przygotowane trzy wnioski o dofinansowanie. Na napisanie trzech wniosków dwuosobowy Zespół przyporządkowany danej firmie będzie miał pół roku. Pozwoli to na stworzenie prac o odpowiedniej jakości, a także umożliwi Zespołowi na dokładne zaznajomienie się z działalnością firmy. Dla kontaktów z konsultantami firma powinna wyznaczyć Opiekuna – osobę, która zapozna Zespół z firmą, a także będzie pełnił funkcję kontrolną w zakresie przygotowywania wniosków. Raport z zaawansowania tworzenia prac dostarcza-ny do Akademii przez Zespoły będzie zatwierdzał właśnie Opiekun.

Do pisania wniosków zostaną zaangażowani absolwenci, których Akademia przeszkoli, natomiast podczas pisanie wniosków będzie im dodatkowo udzielane wsparcie merytoryczne przez ekspertów z AE. Firmy decydować będą o tym, w jakim konkursie będą chciały brać udział oraz czego wniosek o dofinansowanie będzie dotyczył. Po zakończeniu finansowania ze środków ZPORR-u, zakładana jest kontynuacja projektu, do którego, poza MŚP z Małopolski, będą mogły się również włączyć inne firmy czy też instytucje publiczne. W tym przypadku akcja pisania wniosków będzie mogła być realizowana przez studentów w ramach praktyki studenckiej.

Zgłoszenie chęci udziału w inicjatywie polega na wypełnieniu kwestionariusza znajdującego się na stronie internetowej: www.konsulting.ae.krakow.pl. Kwestionariusz, po wypełnieniu i wysłaniu do bazy danych Akademii, należy wydrukować, podpisać i wraz z kopią bilansu oraz rachunku zysków i strat, przesłać pocztą do Biura obsługującego projekt. Nabór do projektu ma formę otwartą, zgłoszenia można dokonać w każdej chwili, jednak wskazany jest wcześniejszy wpis tak, aby firmie można było przypisać dwuosobowy Zespół Konsultingowy, który będzie się zajmował pisanie wniosków. Informacje na temat projektu wraz z regulaminem rekrutacji są dostępne na stronie internetowej www.konsulting.ae.krakow.pl. Ponadto na pytania o udział w inicjatywie odpowiedzą pracownicy Biura Projektu, tel./faks: 12 2935 907.

Tomasz Kusio, Akademia Ekonomiczna w Krakowie

Zakończenie projektu NBCC

Wsparcie dla krajów bałtyckich

Projekt NBCC to jeden z projektów wspierających tzw. SSA, finansowany w ramach 6. Programu Ramowego UE, a koordynowany przez KPK. Partnerami w projekcie były Krajowe Punkty Kontaktowe z Litwy, Łotwy, Estonii i Niemiec oraz Regionalny Punkt Kontaktowy przy Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie, a sam projekt trwał 2 lata (czerwiec 2004 – maj 2006). Celem nadrzędnym projektu było stworzenie wirtualnej sieci współpracy i wzmocnienie Europejskiej Przestrzeni Badawczej (ERA) w krajach nadbałtyckich, poprzez stworzenie możliwości kontaktów pomiędzy najlepszymi centrami badawczymi i organizacjami, ze szczególnym uwzględnieniem małych i średnich przedsiębiorstw.

W ramach projektu zorganizowano 23 warsztaty we wszystkich krajach partnerskich, których tematyka skoncentrowana była głównie na przygotowaniu aplikacji, zarządzaniu projektami i aspektach finansowych – warsztaty prowadzili wysokiej klasy eksperci krajowi i zagraniczni.

Ponadto w czasie trwania projektu na Łotwie i w Niemczech zorganizowano 4 spotkania partnerskie, które miały zintegrować i skojarzyć MŚP i sferę badawczo-rozwojową. Ostatnie dwa spotkania odbyły się w drugim kwartale 2006 roku – pierwsze na Łotwie, w Birini, skoncentrowane było na biotechnologii i opartej na wiedzy bioekonomii, drugie zaś w Niemczech w Berlinie ukierunkowane było na priorytet IST oraz mikrosystemy.

Podsumowanie działań zrealizowanych w ramach NBCC: ok. 6000 organizacji zostało poinformowanych o działaniach prowadzonych w projekcie; w 23 szkoleniach uczestniczyło ponad 780 reprezentantów różnych organizacji; w 4 spotkaniach partnerskich uczestniczyło ponad 100 zaproszonych przedstawicieli MŚP i naukowców; udzielono ok. 250 konsultacji.

Ogromnym sukcesem projektu było zacieśnienie współpracy pomiędzy krajami w rejonie basenu Morza Bałtyckiego i stworzenie tzw. Elipsy Współpracy w Krajach Nadbałtyckich. Konsorcjum zdecydowało, iż zarówno strona internetowa <http://www.kpk.gov.pl/nbcc/index.html>, jak i NBCC portal będą funkcjonowały jeszcze przez okres 2 lat po zakończeniu projektu. Planuje się, że partnerzy konsorcjum będą wspólnie aplikowali o kolejne projekty, ale już w 7.PR.

Katarzyna Capła, RPK Olsztyn; Zygmunt Krasieński, KPK

Akademicka Telewizja Internetowa

Promocja sektora IST

Projekt ATVN-EU-GP (strona internetowa: www.atvn-eu-gp.pl) ma na celu promocję najlepszych organizacji z obszaru IST (Technologie Społeczeństwa Informacyjnego) z nowych krajów członkowskich UE i kandydujących oraz Ukrainy. Projekt jest odpowiedzią na brak kontaktów i informacji o organizacjach (instytucje badawcze, przemysł, MŚP) i małej wiedzy o osiągnięciach naukowo-technologicznych w jednym z najistotniejszych obszarów: „Technologie Społeczeństwa Informacyjnego” – IST. Planowane i realizowane zadania w ramach projektu mają wyjść temu naprzeciw. W ramach projektu odbyła się już konferencja (grudzień 2005) gdzie zaprezentowane zostały najlepsze projekty koordynowane lub w dużej mierze realizowane przez instytucje z nowych krajów UE. W trakcie konkursu wyłoniono najlepsze projekty (tzw. Best Practice Projects) w czterech grupach tematycznych: **eGovernment, eBusiness, eHealth, eLearning**. Obecnie przygotowujemy materiały filmowe o zwycięskich projektach. Będą one dostępne na stronach Akademickiej Telewizji Internetowej ATVN (strona internetowa: <http://www.atvn.pl/indexie.php>).

Planowana jest organizacja spotkania brokerskiego (przy okazji konferencji inauguracyjnej 7. Program Ramowy UE, listopad 2006), na które zaproszeni zostaną przedstawiciele najbardziej aktywnych organizacji w wymienionych obszarach IST z Polski, krajów UE i krajów NIS (kraje byłego Związku Radzieckiego).

Spotkanie to ma na celu umożliwienie spotkania się różnych organizacji, wymianę informacji i prezentację pomysłów projektowych do pierwszych konkursów ICT (Information and Communication Technologies) w 7.PR. Niebawem na stronie KPK Programów Badawczych UE (www.6pr.pl) ukażą się szczegółowe informacje nt. konferencji inauguracyjnej 7.PR, jak również planowanego spotkania brokerskiego.

Małgorzata Gliniecka, KPK

Nauki o Życiu

Wyniki ostatnich konkursów

Komisja Europejska przedstawiła wstępne wyniki ostatnich konkursów w priorytecie Nauki o Życiu (identyfikatory: FP6-2005-LIFESCIHEALTH-6 i FP6-2005-LIFESCIHEALTH-7).

W konkursie FP6-2005-LIFESCIHEALTH-6 wzięło udział 58 polskich zespołów. Do finansowania i negocjacji zakwalifikowano 12 projektów, w których bierze udział 16 polskich partnerów. Natomiast na liście rezerwowej znalazły się 2 projekty z 2 polskimi zespołami. Pomimo małej liczby polskich uczestników, nasz „stopień sukcesu” był stosunkowo wysoki – 27,5%. Jest to zdecydowanie lepiej niż w poprzednich konkursach, w których osiągnęliśmy wyniki od 15 do 20%. Mamy też dwa projekty z polską koordynacją. To także zdecydowana poprawa – we wszystkich poprzednich konkursach mieliśmy tylko jeden projekt z polską koordynacją (SSA – akcje wspierające – koordynowane przez zespół z Poznania). Obecnie będziemy także koordynować projekt badawczy typu STREP oraz projekt SSA związany z organizacją konferencji naukowej.

W konkursie FP6-2005-LIFESCIHEALTH-7, skierowanym do głównie do małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP), wzięły udział 44 polskie zespoły. Do finansowania i negocjacji zakwalifikowały się dwa projekty (w tym jeden z polską koordynacją) z 5 polskimi partnerami. Na liście rezerwowej znalazły się 3 projekty z 3 polskimi zespołami. Nasz „stopień sukcesu” w tym konkursie był bardzo niski – 11%. Smutne jest także to, że wśród zespołów w finansowanych projektach nie ma ani jednego MŚP, a w całym konkursie startowało ich zaledwie 8.

Listę projektów skierowanych do negocjacji, w których uczestniczą polscy partnerzy oraz statystyki głównych konkursów I Priorytetu można znaleźć na stronie: <http://www.6pr.pl/n/p/1/pl6pr.html>.

Ewa Szklądź, Anna Pytko, KPK

Żywność, Rolnictwo i Biotechnologia

Zaproszenie do Expression of Interest

CEAF: „Stymulowanie uczestnictwa krajów Europy Środkowo-Wschodniej w sektorze rolno-spożywczym w 6. i 7. Programie Ramowym” jest projektem finansowanym w ramach 6.PR i koordynowanym przez Krajowy Punkt Kontaktowy. Podstawowym jego celem jest zapewnienie pełnego i specjalistycznego wsparcia dla instytucji świata nauki i przemysłu sektora rolno-spożywczego, które umożliwiałoby im efektywne i konkurencyjne uczestnictwo w Programach Ramowych UE.

Biorąc pod uwagę zbliżające się rozpoczęcie 7. Programu Ramowego, którego oficjalne ogłoszenie nastąpi jesienią 2006, naszym zamiarem jest zidentyfikowanie polskich priorytetów badawczych i wsparcie polskich zespołów w celu przygotowania do udziału w 7.PR. Celem ogłoszonego w lipcu 2005 „CEAF Expression of Interest” (pierwsze spotkanie odbyło się w Skierniewicach w Instytucie Sadownictwa i Kwiaciarstwa, więcej informacji na www.kpk.gov.pl/ceaf/) jest zebranie propozycji planowanych projektów badawczych od polskich naukowców, instytucji i organizacji sektora żywności, rolnictwa i biotechnologii zainteresowanych złożeniem wniosku projektowego w 7.PR. Obecnie trwają prace nad przygotowaniem Programu Pracy, zaś pierwsze konkursy (1 i 2 ogłoszone zostaną razem w Priorytecie Żywność, Rolnictwo i Biotechnologia) ogłoszone zostaną na przełomie 2006/2007. W związku z powyższym pragniemy promować polskie propozycje projektów badawczych tak, aby w miarę możliwości uwzględnione zostały w Programach Pracy 7.PR.

Osoby zainteresowane udziałem w inicjatywie projektu CEAF proszone są o wypełnienie formularza umieszczonego na internetowej stronie projektu: <http://www.kpk.gov.pl/ceaf/consultancy.html> i przesłanie do następujących osób: Bożena Podlaska: bozena.podlaska@kpk.gov.pl, Małgorzata Chudy: malgorzata.chudy@kpk.gov.pl. Formularz składa się z następujących części: 1) Informacja o instytucji składającej wniosek – dane teled adresowe; 2) Informacja o osobie do kontaktu – dane teled adresowe; 3) Informacja o obszarze zainteresowania – priorytet tematyczny, tematy; 4) Proponowany tytuł i akronim projektu; 5) Deklaracja o poufności przedstawionych danych. Do kwestionariusza dołączona została lista tematów dotyczących poszczególnych priorytetów proponowanych w 7.PR.

Małgorzata Chudy, KPK

INCO oraz Jakość i Bezpieczeństwo Żywności

Punkty Kontaktowe na świecie

W lutym 2006r. rozpoczął się nowy projekt wspomagający Food-N-Co, którego celem jest nawiązanie bliższej współpracy z krajami INCO (13 partnerów z tych krajów) w obszarze „Żywność, Rolnictwo i Biotechnologia”. W celu zrealizowania założonego celu planuje się przeprowadzenie serii warsztatów oraz szkoleń dla zainteresowanych osób – wykładcami będą doświadczeni partnerzy oraz koordynatorzy projektów z Europy. Takie warsztaty będą również doskonałą szansą na zapoznanie się z zasobami i poziomem badań w krajach INCO, co umożliwi ewentualną z nimi współpracę w 7.PR w priorytecie „Żywność, Rolnictwo i Biotechnologia”. Bliższe informacje oraz kontakty do poszczególnych partnerów znajdują się na stronie: <http://www.food-n-co.net/> (strona będzie uruchomiona w lipcu 2006).

Ze strony Polskiej osobami do kontaktu w tym projekcie są Barbara Trammer (e-mail: barbara.trammer@kpk.gov.pl) i Bożena Podlaska (e-mail: bozena.podlaska@kpk.gov.pl).

Bożena Podlaska, KPK

cordis.europa.eu

Nowy adres CORDISu

9 maja 2006r., w Dniu Europy, CORDIS – oficjalny serwis informacyjny Unii Europejskiej dotyczący badań i rozwoju – zyskał nową tożsamość europejską dzięki zmianie domeny na nową domenę internetową z rozszerzeniem eu.

W znakomitej większości przypadków zmiana adresu jest bardzo prosta. Użytkownicy, którzy w swoich wyszukiwarkach oznaczyli serwisy informacyjne CORDIS jako „ulubione”, mogą dokonać ich aktualizacji usuwając z adresu internetowego rozszerzenie „int”. I tak np. adres cordis.europa.eu.int/fp7/ wygląda obecnie następująco: cordis.europa.eu/fp7/. Nowy adres serwisu CORDIS: <http://cordis.europa.eu>.

WIADOMOŚCI
KRAJOWEGO PUNKTU KONTAKTOWEGO
PROGRAMÓW BADAWCZYCH UNII EUROPEJSKIEJ
GRANTY EUROPEJSKIE

Redakcja:

Ewa Kocińska (redaktor naczelny), tel.: (61) 827 97 48
fax: (61) 827 97 41, e-mail: ewa.kocinska@ppnt.poznan.pl
Jacek Guliński
Anna Pytko
Andrzej Siemaszko

Adres redakcji:

Krajowy Punkt Kontaktowy, IPPT PAN
ul. Świętokrzyska 21
00-049 Warszawa
Skład i łamanie: Sylwester Grajewski
Druk: POLIGRAFIA PIOTROWSKI
Nakład: 7 300 egz. **Dystrybucja:** sieć KPK